

**THE IMPORTANCE OF EXTRACURRICULAR DANCE ACTIVITIES IN THE
DEVELOPMENT OF THE SCHOOL STUDENT PERSONALITY**
**IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE DE DANS ÎN DEZVOLTAREA
PERSONALITĂȚII ELEVULUI**

Svetlana TALPĂ,
lector universitar, UPS „Ion Creangă”
Doina ALEXANDROV,
masterandă, UPS „Ion Creangă”

CZU: 793.3:37.036

Summary: The importance of extracurricular education, mentioned in Article 28 paragraph 1 of the Convention on the Rights of the Child, is enormous, having a well-established role in shaping the personality of the child / student. Participation in extracurricular dance activities broadens the artistic and cultural horizon of children, completing with new notions the volume of knowledge acquired during classes

Rezumat: Importanța educației de tip extracurriculară, menționată în Art. 28 alin.1 din *Convenția cu privire la drepturile copilului*, este enormă, având rolul bine stabilit în formarea personalității copilului/elevului. Participarea în cadrul activităților extrașcolare de dans, lărgeste orizontul artistic și cultural al copiilor, completând cu noțiuni noi volumul de cunoștințe însușite în cadrul orelor de curs.

Key words: Extracurricular education, the right to education, dance, personality.

Cuvinte-cheie: Educație extrașcolară, dreptul la educație, dans, personalitate.

„Școala trebuie să urmărească tot timpul ca tânărul să părăsească băncile ei nu ca specialist, ci ca o personalitate armonioasă.” (Albert Einstein)

După cum menționează *Convenția cu privire la drepturile copilului* [10] - orice copil are dreptul la educație. Aceasta este preconizată pentru un scop bine determinat și anume: dezvoltarea abilităților de viață ale copilului, dezvoltarea diferitelor lui capacități și promovarea unei culturi bazate pe valorile drepturilor omului. Astfel, educația nu înseamnă numai educația formală (furnizată de școală), ci toate procesele de învățare care permit copilului (individual și colectiv) dezvoltarea personalității sale, a abilităților și talentelor lui.

Idealul educațional al școlii din Republica Moldova vizează dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și creative. Un rol deosebit de important în atingerea acestui ideal îl are educația non-formală, care „completează educația formală într-un cadru instituționalizat situat în afara sistemului de învățământ, dar și în interiorul acesteia, constituind o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal., [9,p.232]. Prin intermediul activităților extrașcolare, educația urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, de cultivare a unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Activitățile extrașcolare au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factori educativi cei mai apreciați și accesibili sufletelor acestora.

Activitatea educativă, școlară și extrașcolară, dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală. Oricât ar fi de importantă educația curriculară, realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate extracurricular asupra copilului. Astfel, rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși factori acționează

pozitiv sau negativ asupra dezvoltării elevilor. Kant menționează că „educația este o artă” a cărei practică are nevoie de mai multe generații. Originea, precum evoluția acestei arte este fie mecanică, adică fără un plan deliberat, fie rațională, orientată în mod premeditat [5,p.157]. „Relația dintre educație și artă este una de reciprocitate institutivă sau procesuală, întrucât la scara istorică, dar și ca mod de manifestare ele se presupun și se completează reciproc. Unii autori vorbesc chiar de o „poetică a educației,” „ [1] în sensul că acțiunea ca atare presupune secvențe intuitive, marcate de o creativitate sau o fuziune puternică a sensibilității umane.

Pedagogul C. Cucoș [4] consideră că, între activitatea desfășurată de către elevi în cadrul lecțiilor și activitatea desfășurată de ei în afara clasei și a școlii, există deosebiri din punct de vedere al conținutului și al formelor de organizare, și anume:

Activitatea în afara clasei și extrașcolară are un conținut deosebit de activitate în cadrul lecțiilor. Desfășurarea lecțiilor și volumul cunoștințelor predate sunt determinate de curriculumul la disciplină, în timp ce conținutul și desfășurarea activităților în afara clasei au conținut flexibil și foarte variat, cuprinzând cunoștințe în domeniul artei, științei, tehnicii, sportului. Totuși nici conținutul acestor activități nu se stabilește în mod întâmplător, ci pe baza anumitor principii.

Încadrarea elevilor în diferite forme ale activității în afara clasei și extrașcolare se face pe baza liberei alegeri, sub îndrumarea cadrelor didactice, care îi pot sugera fiecărui copil ce formă de activitate este mai potrivită pentru interesele și înclinațiile lui.

Durata activităților în afara clasei și extrașcolare variază. O lecție are durata fixă de 45 de minute, iar activitățile în afara clasei sau extrașcolare durează de la o jumătate de oră până la două ore.

Verificarea, aprecierea și evidența rezultatelor activității în afara clasei și extrașcolare au forme specifice. Verificarea are caracter practic. Spre deosebire de aprecierea făcută în cadrul orelor prin intermediul notelor, ceea ce a făcut elevul în afara orelor de clasă se concretizează prin intermediul calificativelor *slab, bine, foarte bine*.

Activitatea în afara clasei și extrașcolară este propice pentru manifestarea spiritului de independență și a inițiativei elevilor.

O altă particularitate a activității extrașcolare o constituie legătura eu cu practice. Aplicarea cunoștințelor în cadrul activităților extrașcolare are și valoarea unui exercițiu de dezvoltare a aptitudinilor elevilor.

Participarea în cadrul activităților extrașcolare de dans, lărgeste orizontul artistic și cultural al copiilor, completând cu noțiuni noi volumul de cunoștințe însușite în cadrul orelor de curs. De asemenea, constituie o modalitate de dezvoltare a competențelor, contribuie la educarea civică, morală, estetică a elevilor, disciplinându-le acțiunile și extinzându-le orizontul artistic și cultural.

Dansul constituie un mijloc ideal și eficient pentru exteriorizarea emoțiilor, trăirilor, sentimentelor și este un factor esențial în dezvoltarea personalității și creativității. Dansul presupune energie, activitate, spontaneitate, revigorare și este strâns legat de atenție, gândire, imaginație și inteligență, care sunt și componente definitorii pentru creativitate. „Creativitatea reprezintă sursa de bază în stăpânirea legilor și legităților de dezvoltare a naturii, societății și a personalității, îndeosebi a gândirii umane” [2]. Creativitatea se dobândește ca abilitate de a realiza ceva nou prin activitate, prin experiență și implică foarte multă muncă. Marele inventator și om de afaceri T. Edison spunea că rețeta succesului este următoarea: „în creație este nevoie de 99% transpirație și 1% inspirație” [7, p.76].

Dansul joacă un rol important în manifestarea creativității și este un mijloc propice de exprimare a emoțiilor, necesitând multă mișcare, ingeniozitate, implicare, energie și muncă.

„Educația prin dans deschide copilul spre un univers polimorf de abilități, de la cele strict psihomotrice, perceptiv, ritmice, kinestetice, de sincronizare și până la cele de natură afectivă, pur artistice, chiar intelectuale. Dansul devine o cale de a-i ajuta pe copiii/elevi să-și formeze sau să-și dezvolte aptitudinile, spiritul pentru frumos, grația și eleganța fizică, ținuta sănătoasă și comportamentul pro-social. Prin dans se pot modela caractere, stimulându-se disciplina și răbdarea, ambiția și capacitatea de a depune efort pentru obținerea rezultatelor dorite. Corpul devine un mijloc de exprimare, iar spațiul - un mod artistic de "locuire" sau de "vorbire" prin mișcările ce îl împlinesc. Prin diverse tipuri de dans (popular, clasic, modern, sportiv), adică prin gesturi și mișcări ale propriului corp, se deblochează propriile resorturi creativ-expresive, de congregare a unor acțiuni motrice primare ce poartă o prefață necesară și frumoasă a co-acțiune cu semenii” [11].

„Dansul popular este unul din genurile de dans practicate încă din cele mai vechi timpuri. Secole la rând, poporul a știut să păstreze tradiția coregrafică populară, s-o dezvolte și s-o îmbogățească. Dintre toate artele, dansul popular se axează pe cele mai reale posibilități de dezvoltare a individualității umane” [3,p.118]. Dansurile populare evidențiază posibilitățile creative ale copiilor și a modalităților de exprimare prin intermediul diferitor elemente de dans. Unul dintre aceste dansuri este *Coasa* care, fiind unul din nenumăratele jocuri folclorice, reprezintă iscusit ceremoniile legate de activitatea agricolă - secerișul cerealelor, inclusiv procesul desfășurării cositului și fertilitatea pământului. Prin intermediul dansului *Coasa* sunt posibil de realizat diverse acțiuni (vezi Figura 1), contribuind astfel, la dezvoltarea psihicului printr-o stare pozitivă emoțională, formarea deprinderi socio-comunicative, dezvoltarea calităților fizice (rezistența, forța, flexibilitatea), creativitatea, îmbogățirea experienței motorie cu diferite tipuri de mișcări, dezvoltarea formelor de comunicare non-verbală și contribuirea la cultivarea dragostei față de arta coregrafică națională.

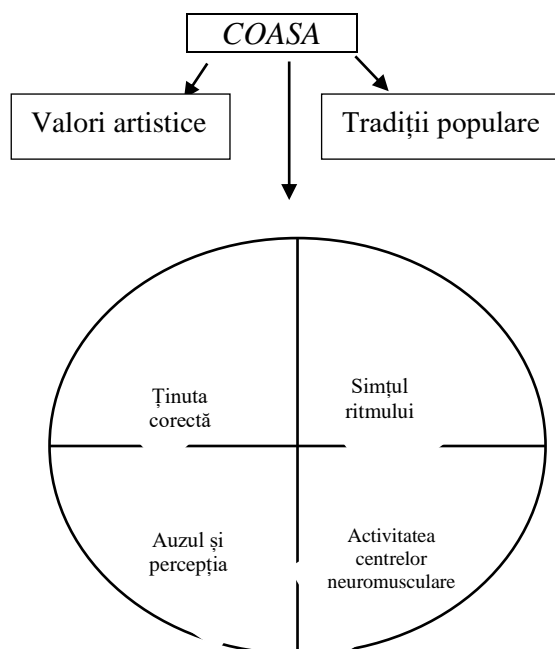

Fig. 1. Dimensiunea formativă și de proveniență a dansului *Coasa*

Astfel, de-a lungul timpului, educația a fost și este piatra de temelie a societății, iar educația pentru frumos imprimă un sens profund, integrator și înalt tuturor achizițiilor școlare. Școala este cea care ajută copilul să depășească pragurile cunoștințelor, pentru a reuși să-și realizeze scopurile

propușe, iar activitățile extrașcolare de dans au drept scop formarea copiilor sub aspect psihointelectual, fizic și socio-afectiv pentru a se putea încadra în societate. Valoarea dansului popular este mare, deoarece păstrează tradiția și cultura oamenilor [8, p.84]. Ca discurs artistic, dansul reprezintă o poveste, iar prin intermediul lui dezvoltăm copiii dragostea pentru artă, contribuind la cultivarea dragostei pentru frumos, armoniei, răbdării, stăpânirii de sine, perseverenței, încrederii în *eul* său, spiritului de echipă, memoriei, precum și capacității de a coordona mișcările și simțul ritmic. Societatea actuală are nevoie de copii capabili de a-și modela viitorul, de aceea educația prin arta coregrafică este o dimensiune - cheie prin care se fortifică ființa umană.

Resurse bibliografice:

1. Abbs, Peter, 2003, *Against the Flow: Education, the Art and Postmodern Culture*, Routledge Falmer, New York, Londra.
2. Bontaș, I. *Tratat de pedagogie*, București: Editura ALL, 2002.
3. Cucuș, C. *Modalități de realizare a educației estetice în învățământul românesc în Educația estetică*, Iași: Polirom, 2014.
4. Cucuș, C., *Pedagogie (ediția a doua, revăzută și adăugită)*, București, Polirom, 2002
5. Cucuș, C. *Putem vorbi de o artă a educației? În : Educația estetică*, Iași: Polirom, 2014
6. Văideanu, G. *UNESCO-50*, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1996 1
7. Joița, Elena *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Craiova: Editura ARVES, 2003.
8. TALPĂ, S. *Dansul tradițional, folcloric (popular) și academic: probleme de actualitate și de cercetare a trăsăturilor caracteristice culturii Republicii Moldova. În: Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare*, Ed. 12, Vol.1. 4 decembrie 2020. Chișinău. pp. 81-89. ISBN 978-9975-84-123-8.
9. <https://www.paginadepsihologie.ro/legatura-dintre-dans-scoala-si-societate-despre-importanta-dansului> / vizitat 15.10.21
10. <https://www.unicef.org/moldova/media/1401/file/Conventia-cu-privire-la-drepturile-copilului.pdf> (p.42, (art. 28 alin. 1)) (vizitat 24.11.2021) 8
11. https://books.google.md/books?id=PyTDwAAQBAJ&pg=PT37&lpg=PT37&dq=Educa%C8%9Bia+prin+dans+deschide+copilul+spre+un+univers+polimorf+de+abilit%C4%83%C8%9Bi,+de+la+cele+strict+psihomotrice,+perceptive,+ritmice,+kinestetice&source=bl&ots=wayo4mLi3j&sig=ACfU3U0be1NQT__LRA16JvS1akGoiFZGbA&hl=ro&sa=X&ved=2ahUKEwjjvMbfzc30AhV7RPEDHdaAt0Q6AF6BAGDEAM#v=onepage&q=Educa%C8%9Bia%20prin%20dans%20deschide%20copilul%20spre%20un%20univers%20polimorf%20de%20abilit%C4%83%C8%9Bi%2C%20de%20la%20cele%20strict%20psihomotrice%2C%20perceptive%2C%20ritmice%2C%20kinestetice&f=false (vizitat 06.12.2021)